

Komunikaty Informacyjne – Nauka

październik 2015

Odpowiadając na oczekiwania pracowników naszego Uniwersytetu, którzy chcieliby posiadać więcej aktualnych informacji dotyczących obszaru nauki, przekazuję Państwu pierwszy numer informatora internetowego „Komunikaty Informacyjne – Nauka”. Będę go przygotowywał nieregularnie, w zależności od bieżących potrzeb. Każdorazowo materiał umieszczony zostanie na stronie internetowej Działu Nauki, natomiast na Państwa skrzynki uczelniane trafi informacja z odpowiednim przekierowaniem do tekstu.

Bieżący numer poświęcam kilku kwestiom. Większość z nich szczegółowo omówiłem na dwóch Poszerzonych Kolegiach Rektorskich (w lipcu i we wrześniu 2015 r.)¹, więc przekazywane informacje w pewnym zakresie już prawdopodobnie do Państwa dotarły.

1. *Nowe (ministerialne) zasady ewaluacji wydziałów (2013-2016)*
2. *Udoskonalony (i uproszczony) arkusz oceny nauczyciela akademickiego*
3. *Skuteczność pracowników wydziałów w pozyskiwaniu grantów. Wpływ liczby grantów na sytuację ekonomiczną poszczególnych jednostek*
4. *Przyjęcie stałych wymogów przy awansowaniu pracowników (profesor nadzwyczajny, profesor zwyczajny)*
5. *Możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach Horyzontu 2020 (wsparcie, na jakie mogą liczyć pracownicy uczelni ze strony Działu Nauki)*
6. *Spodziewane zmiany w punktacji czasopism (lista B i C)*
7. *Inne sprawy bieżące*

¹ W naszej uczelni w Poszerzonych Kolegiach Rektorskich (zwoływane są przez rektora kilka razy w roku), poza JM Rektorem, prorektorami, Panią kanclerz i kwestor, biorą także udział dziekani, kierownicy jednostek międzywydziałowych i dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej. Wyjątkowo w lipcowym spotkaniu, o którym mowa, tym razem uczestniczyli także prodziekani odpowiedzialni za sprawy naukowe (zostali zaproszeni ze względu na wprowadzenie do programu spotkania ważnych wątków z obszaru nauki). Pewnie nie wszyscy o tym wiedzą, więc wspomnę, że bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem uczelni są omawiane na Kolegiach Rektorskich (odbywają się zwykle w każdy poniedziałek i trwają kilka godzin). Kolegiom przewodniczy rektor, w posiedzeniach biorą udział prorektorzy, kanclerz i kwestor.

Ad. 1. Nowe (ministerialne) zasady ewaluacji wydziałów (2013-2016)

W najbliższych dniach MNiSW opublikuje rozporządzenie zmieniające dotychczasowe zasady ewaluacji podstawowych jednostek (wydziałów). Zmiany nie będą duże. Największa polega na wprowadzeniu tzw. niejednorodnych jednostek oceny. Będą nimi te wydziały, w skład których wchodzi struktury zaliczane do różnych obszarów nauki. W przypadku naszej uczelni jednostkami niejednorodnymi będą Wydział Matematyczno-Przyrodniczy oraz Wydział Pedagogiczny i Artystyczny. Nowe rozwiązanie pozwoli na ich bardziej sprawiedliwą ocenę – na wynik końcowy złożą się wyniki cząstkowe poszczególnych obszarów (do tej pory np. cały Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UJK oceniany był według kryteriów obowiązujących w jednorodnych wydziałach fizycznych). Ministerstwo nieco zmodyfikowało punktację poszczególnych aktywności naukowych pracowników, np. monografia „wyceniona” została na 25 punktów, a jeżeli spełni dodatkowe kryterium i zostanie zaliczona do tzw. monografii wybitnych (otrzyma odpowiednie wyróżnienie) – 50 punktów. Punktacja ministerialna jest dla nas ważna nie tylko ze względu na wynik ewaluacji wydziałów (kategoria A+, A, B lub C), ale także zasad oceny aktywności naukowej pojedynczych pracowników obowiązujących w naszej uczelni (także w większości uniwersytetów klasycznych).

.....

Ad. 2. Udoskonalony (i uproszczony) arkusz oceny nauczyciela akademickiego

Analiza przebiegu i wyników dwuletniej oceny pracowników przeprowadzonej na początku 2015 roku pozwoliła na podjęcie decyzji o udoskonaleniu i uproszeniu arkusza. Do najważniejszych nowych rozwiązań należy zaliczyć przyjęcie identycznych wymagań punktowych dla wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych (i oddzielnie dydaktycznych), niezależnie od wydziału. Propozycja, która przedłożona zostanie Senatowi zakłada, że ocenę wybitną otrzyma ten pracownik naukowo-dydaktyczny, który uzyska w ciągu dwóch ocenianych lat 160 lub więcej punktów. Ocenę wyróżniającą otrzyma osoba, która „zdobędzie” od 120 do 159 punktów, dobrą od 80 do 119 punktów, pozytywną od 45 do 79 punktów, negatywną – mniej niż 45 punktów. Zmodyfikowane zostaną zasady oceny aktywności dydaktycznej i organizacyjnej. Ocena studentów „wyceniona” została maksymalnie na 25 punktów, inaczej oceniane będą inne osiągnięcia dydaktyczne – każdy pracownik będzie mógł uzyskać tzw. „punkty dziekańskie”. Przydział tych punktów zostanie dokonany w oparciu o dotychczasowy wykaz aktywności dydaktycznych, nie będą one jednak posiadały odgórnie narzuconej punktacji – oceniany będzie więc nie tylko fakt posiadania danej aktywności, ale także jakość jej realizacji. „Punkty dziekańskie” według tej samej zasady zostaną przyznane pracownikom także za aktywność organizacyjną (z wyłączeniem ważniejszych pełnionych funkcji, które otrzymały oddzielną punktację). Dziekani będą dysponować ograniczoną liczbą punktów. Z rozwiązań szczegółowych na pewno pozytywnie

zostanie przyjęta propozycja zawarta w arkuszu dająca możliwość pozyskania dodatkowych punktów przez zespół badawczy funkcjonujący w ramach danego wydziału, taki który przygotowuje artykuły w czasopiśmie z listy „A” – choć nadal zgodnie z planowanym rozwiązaniem ministerialnym preferowane będą teksty wieloautorskie z partnerami spoza wydziału. Pierwotna propozycja KEJN-u, by „zrównać” punktowo artykuły wieloautorskie miejscowych grup badawczych z tymi z większym udziałem zewnętrznym, została oprotestowana przez środowisko i nie wejdzie w życie (KEJN proponował podział punktów niezależnie od miejsca zatrudnienia autorów).

Uwaga:

najbliższa ocena w ramach arkusza zostanie przeprowadzona na początku 2017 r.

.....

Ad. 3. Skuteczność pracowników wydziałów w pozyskiwaniu grantów. Wpływ liczby grantów na sytuację ekonomiczną poszczególnych jednostek

Nie wszyscy pracownicy wiedzą, w jakim stopniu pozyskiwane granty badawcze wpływają na sytuację finansową uniwersytetu. Korzyści wynikające z realizacji grantów to nie tylko szansa na sukces badawczy zespołu lub pojedynczego pracownika, także dodatkowy potężny zastrzyk finansowy dla wydziału, na którym realizowany jest projekt. W przypadku każdego grantu NCN i NPRH (niezależnie od jego wielkości), tylko w 2015 r. budżet wydziału w ramach ministerialnej dotacji podstawowej został zasilony sumą ponad 260 tys. zł. Tak więc, jeżeli grant realizowany byłby przez cztery lata, „korzyść” finansowa wydziału wyniesie ponad milion zł! Środki te zasilają oczywiście tylko te wydziały, których pracownicy realizują granty, w 2015 r. najbardziej na grantach „korzystał” Wydział Matematyczno-Przyrodniczy – w sumie prawie 4,3 mln zł i Wydział Humanistyczny – ponad 2 miliony (np. w przypadku WH na wspomnianą sumę złożyło się siedem grantów realizowanych w Instytucie Historii i jeden grant realizowany w Instytucie Filologii Polskiej). Uczelnia (poszczególne wydziały) zyskuje także na kosztach pośrednich w ramach każdego projektu, zwykle „korzyść” wynosi 20 lub 30% budżetu danego grantu. Warto także wiedzieć, że liczba realizowanych grantów bezpośrednio wpływa na kategorię przyznawaną poszczególnym wydziałom (raz na cztery lata). Uzyskana kategoria decyduje o wysokości środków, jakie jednostka otrzymuje na badania statutowe. Nie trzeba dodawać, że efektem praktycznie każdego grantu są wysoko punktowane publikacje (te też silnie wpływają na kategorię przyznawaną poszczególnym jednostkom).

Nie ma wątpliwości, że granty są szansą na szybki rozwój naukowy pracowników, ale także na poprawę sytuacji finansowej wydziałów. W 2015 r. (do końca października) otrzymaliśmy pozytywną decyzję o finansowaniu tylko pięciu nowych projektów (będą one wpływały na ministerialną dotację podstawową od 2016 r.). Nowe granty będą realizowali

pracownicy: Instytutu Edukacji Szkolnej (2), Instytutu Biologii (2 – doktoranci), Instytutu Zarządzania (1) i Instytutu Historii (1).

.....

Ad. 4. Przyjęcie stałych wymogów przy awansowaniu pracowników (profesor nadzwyczajny, profesor zwyczajny)

Podczas lipcowego Poszerzonego Kolegium Rektorskiego władze dziekańskie otrzymały propozycję, która uszczegółowiłaby statutowy wymóg posiadania przez pracowników starających się o zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego (także chcących przedłużyć takie zatrudnienie) lub profesora zwyczajnego, odpowiedniego dorobku naukowego. W propozycji szczególny nacisk został położony na posiadanie przez zainteresowanych w najnowszym dorobku odpowiedniej ilości wysoko punktowanych publikacji, także realizację grantu (lub przynajmniej dwukrotne podjęcie starań o pozyskanie grantu – nawet jeżeli były nieskuteczne). Projekt został zaakceptowany przez władze większości wydziałów w proponowanym brzmieniu.

.....

Ad. 5. Możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach Horyzontu 2020 (wsparcie, na jakie mogą liczyć pracownicy uczelni ze strony Działu Nauki)

Województwo świętokrzyskie znajduje się na ostatnim miejscu, jeśli chodzi o wykorzystanie funduszy z Horyzontu 2020. Bardzo duże środki finansowe, jakie można pozyskać w ramach tego programu unijnego (także znaczące wynagrodzenie przewidziane dla uczestników poszczególnych projektów), każą zintensyfikować działania, które i nam pozwoliłyby zafunkcjonować w ramach Horyzontu (przynajmniej w roli partnera w ramach szerszej grupy badawczej). Kilku pracowników już zadeklarowało chęć zmierzenia się z tym wyzwaniem. Wszechstronną pomoc dotyczącą udziału w programach Horyzontu znajdują Państwo w Dziale Nauki (wszelkie pytania w tej sprawie proszę kierować do pani *mgr Agnieszki Bygar* , tel. 48 41 349 73 39 , e-mail: agnieszka.bygar@ujk.edu.pl).

.....

Ad. 6. Spodziewane zmiany w punktacji czasopism (lista B i C)

Na początku października, podczas spotkania z prof. Jerzym Wilkinem, przewodniczącym ministerialnego Zespołu ds. oceny czasopism naukowych, uzyskałem informacje, którymi chciałbym się z Państwem podzielić. W końcu grudnia MNiSW opublikuje nową listę czasopism punktowanych. Lista „A” zostanie sporządzona na dotychczasowych zasadach, natomiast przewidywana jest modyfikacja punktacji w ramach list „B” i „C”. Czasopisma z listy „B” będą mogły uzyskać maksymalnie nie 10 punktów, jak

do tej pory, ale 15² (dodatkowe punkty – 3 lub 5 /w sumie około 20% czasopism/ zostaną przyznane tym tytułom, które wytypują przedstawicielstwa poszczególnych środowisk naukowych). Czasopisma z listy „C” (ERIH), będą mogły uzyskać maksymalnie nie 10 punktów, ale 25! Poza samą obecnością na liście ERIH, brana będzie pod uwagę „cytowalność” danego tytułu. Wszystko to o czym piszę, proszę traktować jako zmiany planowane, które mogą ulec jeszcze pewnym modyfikacjom.

.....

Ad. 7. Inne sprawy bieżące

- a) Możliwość finansowania potrzeb naukowych pracowników z budżetu prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą

W bieżącym roku kalendarzowym ze względu na konieczność poczynienia oszczędności w strukturach centralnych Rektoratu, nie dysponowałem środkami, które można byłoby przeznaczyć na wsparcie wybranych inicjatyw naukowych. Planuje się, że w kolejnym roku pewne możliwości w tym zakresie ponownie się pojawią. Nie będą to środki duże, więc już w tym momencie chciałbym zastrzec, że pierwszeństwo we wsparciu finansowym będzie przyznane:

- osobom, które przygotowując się do współpracy z partnerami w ramach Horyzontu 2020 planują wyjazd zagraniczny,
- osobom, które kilkakrotnie bezskutecznie składały wnioski grantowe,
- osobom, które realizują grant/granty i potrzebują dodatkowych środków na prace nie wchodzące w zakres projektów.

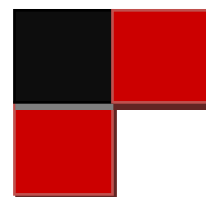
- b) Obniżenie pensum dydaktycznego dla osób realizujących granty

Przypominam, że zgodnie z decyzją JM Rektora, od 2013 r. istnieje możliwość uzyskania zniżki godzin w ramach zajęć dydaktycznych przez osoby aktualnie realizujące granty badawcze (wnioski należy składać w sekretariacie prorektora, pokój 38).

.....

Materiał przygotował:

Marek Przeniosło, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą (24.10.2015)

² Z listy „B” prawdopodobnie usunięte zostaną czasopisma zagraniczne.